

BEVINDINGEN VAN HET AUDITTEAM

De bevindingen van het auditteam zijn onder te verdelen in drie terreinen:

I Opbrengsten

Het is nog te vroeg om de effecten van het rekentraject en de aanpassingen in het rekenonderwijs terug te zien in de opbrengsten. De verwachting is dat het nog gaat komen.

Het auditteam heeft de opbrengsten op het gebied van begrijpend lezen, rekenen en taalverzorging bekeken en komt tot dezelfde conclusie als de Benedictus dat het goed is dat de focus nu vooral op rekenen ligt. Dit jaar zal groep acht waarschijnlijk onder de signaleringswaarde komen met de score voor rekenen, maar omdat er een ruime marge is, verwachten we dat rekenen met het driejaarsgemiddelde boven de signaleringswaarde blijft.

II Sociale veiligheid

De sociale veiligheid is in orde, uit de resultaten van de meting sociale veiligheid blijkt welbevinden wel een aandachtspunt, dit heeft met name met bijzonderheden in groep 7 te maken. Met name op welbevinden, veiligheidsbeleving en optreden leerkracht is lager gescoord dan wenselijk. Aandacht is gewenst bij deze groep, en hier wordt ook aan gewerkt. Er zijn maatregelen getroffen die positief effect lijken te hebben op de dynamiek in de groep. Omdat de meting al eerder dit jaar is gedaan, zie je dit nog niet terug in de meting, maar het is wel terug te zien in hoe de groep nu functioneert.

III Onderzoeksvragen

Wordt implementatie van vakdidactiek rekenen en automatiseren op de Benedictusschool voldoende zichtbaar gemaakt?

Ja, implementatie van de vakdidactiek en het automatiseren wordt voldoende zichtbaar gemaakt. Er wordt hard er gewerkt en we zien dat iedereen eensgezind is. We zien ook een doorgaande lijn in de implementatie binnen de school, er is een heldere structuur die in alle groepen zichtbaar is.

Onderliggende vragen:

1. Is aan de muur Rekentaal zichtbaar gemaakt met items: + - : x en getal inzicht?

We zien in groep 3 t/m 8 dat de rekentaal zichtbaar wordt gemaakt m.b.v. rekenposters of whiteboards. De rekentaal wordt in groep 1/2 logischerwijs vooral mondeling gebruikt. Rekentaal wordt benadrukt en actief gebruikt. Leerkrachten verwijzen tijdens de les steeds naar de rekentaal.

2. Wordt de Rekenposter gebruikt?

Ja, we hebben gezien dat de rekenposter gebruikt wordt en dat de rekentaal van die posters ook door de leerkracht wordt gebruikt. We hebben in deze lessen niet gezien dat leerlingen uit zichzelf naar de posters kijken. Het is leerkrachtafhankelijk, leerkrachten vullen de posters aan tijdens de les.

3. Zijn de stappen in alle fases zichtbaar?

Ja, we zien in elke groep dat de minicheck wordt gebruikt en ook de ik-wij-jullie-jij stappen. Bij de ene groep wordt het heel expliciet genoemd en bij de andere niet, maar de stappen zijn wel herkenbaar. We zien dat de leerlingen afgetikt worden als ze mini-check beheersen en dat zij aan de slag mogen.

4. Zijn de leerlingen actief betrokken?

De leerlingen zijn inderdaad actief betrokken bij het automatiseren. Het valt ons op dat het bij alle groepen zo is, ze zijn geconcentreerd bezig.

5. Wat doet onder tijdsdruk automatiseren met de actieve werkhouding bij kinderen?

De werkhouding van de kinderen is goed. De tijdsdruk lijkt er aan bij te dragen dat kinderen goed geconcentreerd bezig zijn. De kinderen gaven zelf in het leerlinggesprek aan dat ze automatiseren wel noodzakelijk vonden, maar niet altijd zo leuk en soms ook saai. Ook de teamleden geven in de terugkoppeling aan dat ze zich zorgen maken over of de werkhouding op lange termijn ook goed blijft als het automatiseren op deze manier (elke dag herhalen op dezelfde wijze) georganiseerd blijft. Wel zitten ze op dit moment nog in het proces waarin er een inhaalslag moet worden gemaakt, op termijn zal het iets anders georganiseerd worden. (of: gaat de school ervan uit dat het automatiseren t/m groep 6 op deze intensieve manier gedaan wordt. Daarna is het nog onderhouden van)

6. Hoe wordt de voortgang besproken; het aantal goed of persoonlijke groei?

De leerlingen noteren hoeveel ze goed hebben, maar de nadruk ligt op de groei. Er wordt gevraagd of kinderen vooruit zijn gegaan, een aantal kinderen krijgen de beurt om daar iets over te zeggen, of zij steken hun hand op als de leerkracht vraagt wie er vooruit zijn gegaan.

7. Worden de sommen automatiseren ook afgemaakt?

Dit hebben we tijdens de lesbezoeken niet kunnen beoordelen. We hebben van de leerkrachten begrepen dat het inderdaad de bedoeling is dat de resterende sommen worden afgemaakt. Dat gebeurt in de leerdoelentijd of in de middag. Als het dan niet af is, is het de bedoeling dat het meegaat als huiswerk. We weten niet of dat in alle groepen ook gebeurt.

8. Waar zie je eigenaarschap?

We zien eigenaarschap bij het automatiseren, bijvoorbeeld omdat de leerlingen hun sommen zelf nakijken en ook zelf hun voortgang bijhouden. Wanneer we kijken naar de lesopbouw zien we dat de leerkrachten grotendeels de regie hebben.

9. Waar zie je differentiatie?

We zien differentiatie na de minicheck, de leerlingen die de stof begrepen hebben gaan aan de slag. Bij de groep die extra instructie krijgt, differentiëren de leerkrachten ook. Als namelijk blijkt dat een leerling toch alvast zelf verder kan, hoeft hij niet meer mee te doen met instructie en gaat hij/zij zelf aan de slag. We hebben op dit moment geen differentiatie gezien bij het automatiseren.

10. Is beginnende gecijferdheid in groep 1-2 zichtbaar?

Het is zichtbaar in de klas. We zagen de getallenlijn tot 31, er werd geflitst met getallen tot 20. Ook worden er activiteiten gedaan rond tellen, bijvoorbeeld terugtellen van 10 naar 1 bij het opruimen. We zien de structuur van ik-wij-jullie-jij wel (impliciet) terug, deze activiteit duurde in de ene les langer dan de andere. We horen de rekentaal ook terug in groep 1-2. Verder hebben we het nu niet kunnen zien, maar de leerkrachten hebben ons verteld hoe ze beginnende gecijferdheid in de hoeken vorm (willen) geven.

Aanbevelingen

1. Bij het beantwoorden van de vraag over eigenaarschap, kwam het auditteam tot de conclusie dat eigenaarschap een breed begrip is dat door iedereen anders geïnterpreteerd kan worden. Onze aanbeveling is om met elkaar in gesprek te gaan over wat jullie als team onder eigenaarschap verstaan en hoe je hiervoor ruimte kan creëren. Wat betekent eigenaarschap voor leerlingen en wat voor leerkrachten? Als je daarmee aan de slag gaat formuleer dan ook wanneer jullie tevreden zijn (succescriteria). Dit kan helpen om eigenaarschap nog meer vorm te geven.
2. We hebben gezien dat in de rekenles vooral het lesdoel besproken wordt. Het leren kan betekenisvoller worden door bewustwording te ontwikkelen bij de kinderen: Wat gaan we vandaag leren en waarom gaan we dit leren? Waar heb je het voor nodig in het alledaagse leven? Ga met elkaar in gesprek hoe jullie dat binnen jullie manier van lesgeven een plek kunnen geven.
3. In deze fase van het traject ligt de focus nog erg op de *structuur* van de rekenles. Leerkrachten en leerlingen moeten natuurlijk vertrouwd raken met de werkwijze. Het is ook goed om kritisch te (blijven) kijken naar het *proces* van de verandering. Bijvoorbeeld bij het automatiseren. De structuur zegt: iedere dag een kwartier automatiseren. Steek af en toe die thermometer in het proces, blijf vragen stellen bij het proces van verandering: doen we de goede dingen en doen we de dingen goed?
4. De laatste aanbeveling is om met elkaar na te denken over differentiatie binnen automatiseren. Moeten alle kinderen alle sommen maken? Kan er met verschillende normen gewerkt worden voor zwakke en sterke rekenaars? Kunnen leerlingen die op een lager niveau automatiseren bijvoorbeeld met een lagere groep meedoen? In het leerkrachtgesprek is benoemd dat leerlingen die het niet af krijgen hun sommenblad mee naar huis krijgen. Wellicht is er een alternatief mogelijk, bijvoorbeeld dat ze extra oefenen door automatiseringspelletjes i.p.v. het blad als huiswerk. Ook goed om af te stemmen wat je doet met wat de kinderen noteren. Uit het leerlinggesprek kwam naar voren dat de kinderen het leuk zouden vinden om als groep beloond te worden voor hun vooruitgang en hun inzet. Bijvoorbeeld door een soort groepsscorebord bij te houden.

Nawoord

Het auditteam is gastvrij ontvangen door het team. Er heerst een fijn pedagogisch klimaat in de school. Het viel ons op hoe gedreven de leerkrachten zijn m.b.t. het rekentraject. Het zijn harde werkers, de nieuwe werkwijze bij het rekenen vraagt om een aanzienlijke extra inspanning. Een van onze tips die we tijdens de auditdag met het team hebben besproken was dan ook om hier met elkaar aandacht voor te blijven houden, zuinig te zijn op elkaar.

De gesprekken met de leerkrachten en leerlingen waren een mooie aanvulling naast de observaties. De leerlingen zijn tevreden met de school en dat komt zoals zij zelf in de eerste plaats aangaven door de juffen en meesters (en daarna ook door de klasgenoten). Het viel op dat de leerlingen goed wisten te vertellen wat ze vinden van de rekenlessen en wat ze nodig hebben. We hebben hun suggesties en ideeën waar mogelijk meegenomen in de aanbevelingen.

HOOFDSTUK 5: REACTIE VAN DE BENEDICTUSSCHOOL

Het team heeft met elkaar het auditrapport besproken.

Hoewel de dag ook wat spanning meebracht vanwege de klasbezoeken, kijkt iedereen positief terug op de auditdag. Meerdere leerkrachten waardeerden de korte terugkoppeling van de auditoren aan hen tijdens het klasbezoek. De 'gedrevenheid' van het team werd door de auditoren benoemd en dat compliment heeft het team met een zekere trots ontvangen.

De aanbevelingen bevatten aandachtspunten waar we als team mee verder kunnen. Het zijn de punten die gaandeweg tijdens dit eerste jaar van het reentraject al wat vragen oproepen en ook uit het gesprek met kinderen naar voren kwamen. Om kritisch te blijven kijken naar het proces van verandering hebben wij daarom volgend schooljaar rekengesprekken ingepland waarbij leerkrachten vanuit de geïmplementeerde aanpak hulpvragen kunnen stellen en het proces blijven evalueren.

We hebben antwoord gekregen op onze onderzoeksvraag en daarmee kunnen wij, met dank aan de auditcommissie, weer verder.

Team Benedictusschool